

Št.: 760-1/26-24
Datum: 5. 6. 2026

Zadeva: Stališče Zbornice – Zveze o uvedbi strokovnega usposabljanja za diplomirane medicinske sestre in diplomirane babice

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu Zbornica – Zveza) je prejela vprašanje in pobudo študentov zdravstvene nege Fakultete za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec v zvezi z izvajanjem določb novega Zakona o zdravstveni negi in babištvu (Uradni list RS, št. 14/26, v nadaljnjem besedilu ZZNB).

Študenti v pobudi opozarjajo na vprašanje smiselnosti dodatnega strokovnega usposabljanja za diplomirane medicinske sestre in diplomirane babice po zaključku študija ob že opravljenem obsežnem kliničnem usposabljanju v okviru študijskega programa ter glede položaja že zaposlenih zdravstvenih delavcev in izrednih študentov, opozarjajo tudi na prehodno obdobje.

Ob tem izpostavljajo tudi praktična vprašanja izvajanja strokovnega usposabljanja, predvsem, ali mora zaposleni zdravstveni delavec prekiniti obstoječe delovno razmerje ali je mogoče strokovno usposabljanje opravljati pri trenutnem delodajalcu, kdo določa trajanje strokovnega usposabljanja ter ali bodo pri njegovem določanju upoštevane predhodne delovne izkušnje, kompetence in že opravljeno klinično delo. Študenti dodatno opozarjajo tudi na problem pomanjkanja kadra v zdravstveni negi ter izražajo skrb, da bi dodatne administrativne in časovne obremenitve lahko vplivale na interes za študij zdravstvene nege in vključevanje novih kadrov v zdravstveni sistem.

Zbornica – Zveza se zahvaljuje za vprašanja in pobudo študentov zdravstvene nege Fakultete za zdravstvene in socialne vede Slovenj Gradec ter v nadaljevanju podaja stališče glede strokovnega usposabljanja diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic ter informacije o posameznih določbah ZZNB. Ob tem Zbornica – Zveza poudarja, da navedena pojasnila in stališča ne predstavljajo pravnega mnenja o ZZNB, saj ta v skladu s pristojnostmi podaja Ministrstvo za zdravje, ki mu Zbornica – Zveza dopis posreduje v vednost.

ZZNB v drugem odstavku 5. člena določa, da se za opravljanje poklica diplomirani zdravstvenik oziroma diplomirani babičar in diplomirani zdravstvenik specialist oziroma diplomirani babičar specialist ne zahteva opravljeno pripravništvo. Diplomirani zdravstvenik oziroma diplomirani babičar in diplomirani zdravstvenik specialist oziroma diplomirani babičar specialist mora po dokončanem študiju opraviti strokovni izpit pri Zbornici – Zvezi.

Diplomirani zdravstvenik oziroma diplomirani babičar po končanem študiju ZNB in opravljenem strokovnem izpitu ali diplomirani zdravstvenik oziroma diplomirani babičar in diplomirani zdravstvenik specialist oziroma diplomirani babičar specialist, ki je za več kot tri leta prekinil delo v dejavnosti ZNB, opravijo strokovno usposabljanje pod nadzorom diplomiranega zdravstvenika oziroma diplomiranega babičarja za dobo od treh do 12 mesecev. Strokovno usposabljanje se opravlja na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi. Če diplomirani zdravstvenik oziroma diplomirani babičar ne opravi strokovnega

usposabljanja v predpisanem obsegu, mu lahko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi po določbah zakona, ki ureja delovna razmerja (tretji odstavek 5. člena ZZNB).

Vsebino, trajanje in način pridobivanja znanj med strokovnim usposabljanjem in trajanje usposabljanja, ki poteka na podlagi individualnega programa usposabljanja, določi minister na predlog Zbornice – Zveze.

Nadalje 17. in 19. člen ZZNB določata, da zdravstvenega delavca v dejavnosti ZNB Zbornica – Zveza po uradni dolžnosti vpiše v register ZNB po uspešno opravljenem strokovnem izpitu. Zbornica – Zveza diplomiranemu zdravstveniku oziroma diplomiranemu babičarju, ki ima opravljen strokovni izpit in strokovno usposabljanje, na njegovo zahtevo podeli licenco.

Tabela 1

Zahtevane kvalifikacije, dovoljenja in pridobljene kompetence ter pristojnosti

	Zahtevane kvalifikacije	Dovoljenje/ upravni postopek	Zahtevane kvalifikacije	Dovoljenje/ upravni postopek
Diplomirana medicinska sestra/diplomirana babica	Zaključen prvostopenjski (visokošolski) študijski program in strokovni izpit	Vpis v register	Strokovno usposabljanje pri delodajalcu od 3 do 12 mesecev	Podelitev licence za samostojno delo
Pridobljene kompetence in pristojnosti	Kompetence pridobljene iz študija ZNB		Kompetence, dodatno pridobljene v času strokovnega usposabljanja	

Zbornica – Zveza strokovno usposabljanje diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic podpira iz naslednjih razlogov.

1. Zbornica – Zveza je že pred sprejemom ZZNB zaradi zagotavljanja strokovne, kakovostne in varne zdravstvene nege ter babištva podpirala sprejem enotnih priporočil za izvajalce zdravstvene dejavnosti glede sistematičnega uvajanja v delo ter dodatnega strokovnega teoretičnega in praktičnega usposabljanja na področju zdravstvene nege in babištva. Namen takšnega uvajanja in usposabljanja je utrjevanje ter nadgrajevanje teoretičnih znanj, praktičnih kompetenc in strokovne usposobljenosti diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic v različnih kliničnih okoljih in delovnih procesih pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti.
2. Ker izvajalci zdravstvene dejavnosti ob zaposlitvi diplomantov zdravstvene nege in babištva niso vedno zagotavljali sistematičnega uvajanja v delo, saj so izhajali iz predpostavke, da so diplomanti, izobraženi skladno z Direktivo 2005/36/ES in njenimi dopolnitvami, že ob zaposlitvi popolnoma pripravljeni na samostojno opravljanje dela, se novozaposleni v posameznih primerih niso vedno čutili dovolj strokovno usposobljene za takojšnje samostojno zagotavljanje

kakovostne, strokovne in varne zdravstvene nege oziroma babištva, kar je povzročalo njihove strokovne in osebne stiske.

3. Formalno izobraževanje, tudi kadar poteka skladno z evropskimi direktivami in standardi, samo po sebi še ne pomeni popolne pripravljenosti posameznika na takojšnje samostojno delo v vseh specifičnih kliničnih okoljih in delovnih procesih. Po mnenju Zbornice – Zveze strokovno usposabljanje ne bo predstavljalo ovire pri vključevanju diplomantov zdravstvene nege in babištva v poklic. Diplomirani medicinski sestre oziroma diplomirane babice, ki se bo po opravljenem strokovnem izpitu in vpisu v register zdravstvenih delavcev v dejavnosti zdravstvene nege in babištva (v nadaljnjem besedilu register) zaposlila na delovno mesto diplomirane medicinske sestre oziroma diplomirane babice, bo delodajalec moral zagotoviti ustrezno načrtovano in sistematično uvajalno obdobje, podprto z usposobljenimi mentorji, kar bo prispevalo k večji strokovnosti, kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave ter krepitvi strokovne usposobljenosti in samozavesti novozaposlenih. Zbornica – Zveza pri tem poudarja, da takšno uvajalno obdobje v ničemer ne predstavlja ovire za strokovni ali karierni razvoj novozaposlenih.
4. Glede vprašanj, ali mora zaposleni zdravstveni delavec prekiniti obstoječe delovno razmerje in se prijaviti na razpis za strokovno usposabljanje oziroma pripravništvo, ali je mogoče strokovno usposabljanje opravljati pri trenutnem delodajalcu ter ali bodo pri določanju trajanja strokovnega usposabljanja upoštewane predhodne delovne izkušnje, kompetence in že opravljeno klinično delo, Zbornica – Zveza pojasnjuje, da instituta strokovnega usposabljanja ni mogoče enačiti oziroma zamenjevati z institutom pripravništva. Diplomirana medicinska sestra in diplomirana babica strokovni izpit opravljata po končanem študiju, druge poklicne skupine zdravstvenih delavcev pa strokovni izpit opravljajo po končani pripravniški dobi.

Diplomanti zdravstvene nege in babištva se bodo po opravljenem strokovnem izpitu in vpisu v register pri Zbornici – Zvezi lahko zaposlili na katerokoli razpisano prosto delovno mesto diplomirane medicinske sestre oziroma diplomirane babice, saj strokovno usposabljanje ne posega v pravico posameznika do svobodne izbire zaposlitve. Strokovno usposabljanje po mnenju Zbornice – Zveze ne vpliva na višino izhodiščnega plačnega razreda delovnega mesta diplomirane medicinske sestre oziroma diplomirane babice, nasprotno pa je osnovna plača pripravnika za štiri plačne razrede nižja od osnovne plače tega delovnega mesta oziroma naziva.

Ob tem poudarjamo, da mora že zdaj še pred uvedbo strokovnega usposabljanja tudi tehnik zdravstvene nege, ki je pridobil izobrazbo in kvalifikacijo diplomirane medicinske sestre, odpovedati pogodbo o zaposlitvi za delovno mesto srednje medicinske sestre in skleniti novo pogodbo za delovno mesto diplomirane medicinske sestre pri obstoječem ali novem delodajalcu. Čeprav imajo tehniki zdravstvene nege, ki so zaposleni pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti, že izkušnje z delom v kliničnem okolju, pa je strokovno usposabljanje namenjeno utrditvi kompetenc diplomirane medicinske sestre, pridobljenih v času študija, ki ustreza zahtevam Direktive 2005/36/ES, ki presegajo kompetence tehnika zdravstvene nege in pridobitvi specifičnih kompetenc v času strokovnega usposabljanja. Vsebinsko, trajanje in način pridobivanja znanj med strokovnim usposabljanjem in trajanje usposabljanja bo določil podzakonski predpis.

Po mnenju Zbornice – Zveze je namen strokovnega usposabljanja, kot ga določa ZZNB, predvsem zagotoviti varen, postopen in strokovno podprt prehod diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic v samostojno opravljanje poklica, ne pa ustvarjati dodatnih administrativnih ovir ali omejevati zaposlovanja novih kadrov v zdravstveni negi in babištvu.

Zbornica zdravstvene in babiške
nege Slovenije – Zveza strokovnih
društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana
T: 01 544 54 80
E: tajninstvo@zbornica-zveza.si
www.zbornica-zveza.si

Predmetni dopis oziroma stališče je Zbornica – Zveza posredovala tudi Ministrstvu za zdravje Republike Slovenije.

Anita Prelec,
predsednica Zbornice – Zveze